

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Grodzisku Wielkopolskim za 2017 rok
oraz przedstawienie potrzeb w zakresie
systemu pieczy zastępczej.**

**Przedstawienie efektów pracy
organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.**

**Podsumowanie realizacji
„Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy
Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata
2015-2017”.**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	str. 3
I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	str. 4
II. Realizacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych.....	str. 30
III. Realizacja „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020.”	str. 36
IV. Realizacja dodatkowych projektów i działań zorganizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.....	str. 38
V. Pozostała działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.	str. 43
VI. Podsumowanie, bilans potrzeb i plan działania w zakresie pomocy społecznej.....	str. 45

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przepisów wykonawczych do ustaw wymienionych powyżej, a także przyjętych przez PCPR do realizacji projektów finansowanych lub dofinansowanych ze środków publicznych.

System pomocy społecznej Powiatu Grodziskiego oparty jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, wymiaru sprawiedliwości oraz policji. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim jest również partnerem dla organizacji pozarządowych działających w systemie pomocy społecznej, które prowadzą lub też wspierają działalność na rzecz osób potrzebujących pomocy. Centrum, realizując zadania z zakresu polityki społecznej, wykonuje uchwały i dyspozycje Rady Powiatu, jej Komisji i Zarządu Powiatu. Zarząd Powiatu ocenia i analizuje realizację polityki społecznej w powiecie.

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ. PRZEDSTAWIENIE EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

1) Instytucjonalna piecza zastępcza.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza zapewnia dzieciom całodobową lub okresową opiekę oraz zaspakaja niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne swoich wychowanków.

Umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej powinno następować po wyczerpaniu wszystkich możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub w sytuacji, kiedy nie ma możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z tym, iż na terenie Powiatu Grodziskiego nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo – wychowawcza, Powiat zobowiązany jest do pokrywania kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innego powiatu.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2011-2017 r (w przeciągu całego roku).

Lp.	POWIAT/MIASTO NA PRAWACH POWIATU	ROK						
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
1.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	6	4	3	3	3	3	4
2.	POWIAT KALISKI	2	2	2	2	1	1	1
3.	MIASTO POZNAŃ	1	1	0	1	1	1	3
4.	POWIAT SZAMOTULSKI	2	1	0	0	0	0	0
5.	POWIAT CZARNKOWSKO – TRZCIANECKI	1	1	0	0	0	0	0
6.	POWIAT GOSTYŃSKI	2	2	2	3	3	2	2
7.	POWIAT ŚWIECKI/POWIAT PLESZEWSKI	0	0	1	1	1	1	0
8.	POWIAT ŁOBESKI	0	0	1	0	0	0	0

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2017 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

9.	POWIAT POLICKI	0	0	0	0	1	0	0
10.	POWIAT PRUDNICKI	0	0	0	0	0	1	1
11.	POWIAT ŚWIECKI	0	0	0	0	0	1	0
	RAZEM	14	11	9	10	10	10	11

Na dzień 31.12.2013 roku 8 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, na dzień 31.12.2014 roku 9 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na dzień 31.12.2015 roku 8 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, na dzień 31.12.2016 roku 7 dzieci umieszczonych było w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, **natomiast na koniec roku ubiegłego tylko 6 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej.**

Koszty przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynosiły odpowiednio:

- w roku 2013 - 405 371,60 zł,
- w roku 2014 - 453 857,04 zł,
- w roku 2015 - 413 622,94 zł,
- w roku 2016 – 381 137,94 zł,
- w roku 2017 – 355 947,81 zł.

Kolejny raz zauważamy, że nadal istnieje tendencja spadkowa umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, co daje nam przekonanie, iż cel założony w „Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2015-2017” jest sukcesywnie realizowany. Należy zaznaczyć, iż nie zawsze można umieścić dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej, gdyż postanowienie sądu niejednokrotnie wskazuje na to, iż dziecko należy umieścić w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W latach 2012-2017 żadne dziecko poniżej dziesiątego roku życia nie zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej i jest to przede wszystkim efekt dużej otwartości rodzinnego domu dziecka oraz rodzin zawodowych z terenu naszego powiatu na przyjęcie dzieci pod swoją opiekę.

2) Rodzinna piecza zastępcza.

Artykuł 76 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nakłada obowiązek przedstawienia efektów realizacji zadań przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, co zostanie poniżej uczynione.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do zadań własnych gminy przede wszystkim należy praca z rodziną biologiczną, szeroko rozumiana profilaktyka, wspieranie rodziny poprzez pracę asystenta rodziny, placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające, itp. Powiat organizuje natomiast pieczę zastępczą na podstawie postanowień sądu rodzinnego i opiekuńczego o umieszczeniu dzieci w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także wykonuje zadania związane z procesem usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Od 1 stycznia 2012 roku, zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza:

- **Spokrewniona** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- **Niezawodowa** (małżonkowie lub osoba pozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka)
- **Zawodowa**, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

2. Rodzinny dom dziecka.

Rodziny pomocowe (sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą).

Zadaniem własnym powiatu jest organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym, również na terenie innego powiatu.

Liczba rodzin zastępczych w powiecie grodziskim w latach 2011-2017 w przeciągu całego roku.

Lp.	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ							
	ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wieloletnia	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2011	26	12	0	1	0	0	39
2.	2012	19	17	1	0	2	0	39
3.	2013	21	17	1	0	1	1	41
4.	2014	20	19	1	0	1	1	42
5.	2015	18	22	1	0	1	1	43
6.	2016	19	23	1	0	1	1	45
7.	2017	18	26	2	0	1	1	48

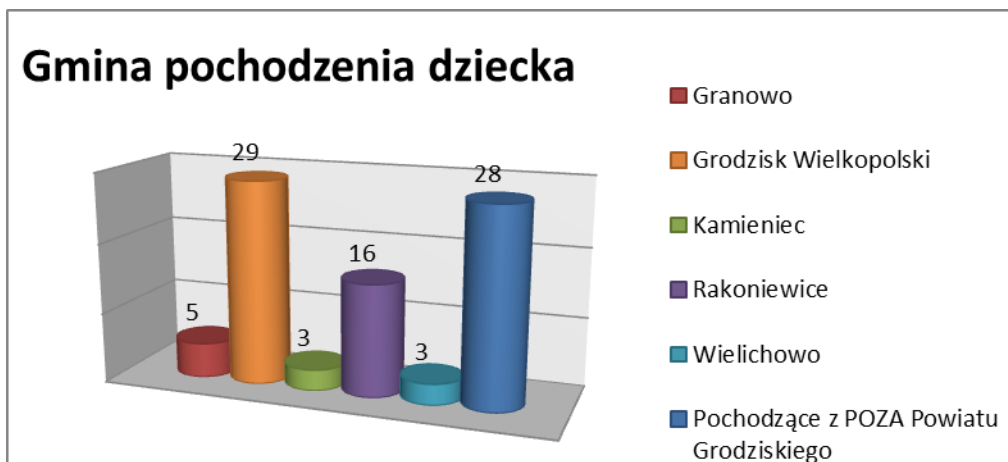
Zauważalny jest wzrost liczby rodzin zastępczych, co w procesie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej jest pożądane i umożliwia nam umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Jednakże w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej niesatysfakcjonująca jest liczba rodzin zastępczych niezawodowych w naszym powiecie.

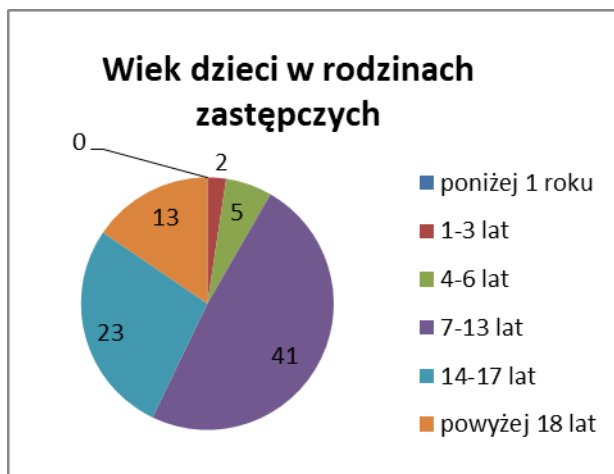
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie grodziskim w latach 2011-2017 w przeciągu całego roku.

Lp.	RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ							
	ROK	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny dom dziecka	Rodzina zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wieloletnia	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	Rodzina zastępcza zawodowa	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2011	30	36	0	7	0	0	73
2.	2012	21	32	15	0	10	0	78
3.	2013	21	28	15	0	4	11	79
4.	2014	23	32	9	0	5	7	76
5.	2015	21	37	11	0	5	7	81
6.	2016	25	36	10	0	5	6	82
7.	2017	24	42	9	0	5	8	88

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Grodziskiego, ze względu na gminę pochodzenia oraz liczba dzieci pochodzących z innych powiatów. Stan na dzień 31.12.2017 r.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Grodziskiego, ze względu na wiek. Stan na dzień 31.12.2017 r.

**Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu,
a pochodzących z terenu naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach
2011-2017 w przeciągu całego roku.**

Lp.	Powiat/Miasto	ROK						
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
1.	POWIAT NOWOTOMYSKI	3	1	1	3	3	3	2
2.	POWIAT PLESZEWSKI	2	2	2	2	2	2	2
3.	MIASTO POZNAŃ	2	2	2	3	3	2	1
4.	POWIAT ŁOBESKI	1	1	1	0	0	0	0
5.	POWIAT WOŁOMIŃSKI	1	1	1	1	1	1	1
6.	MIASTO SZCZECIN	1	1	1	1	1	1	1
7.	POWIAT SZAMOTULSKI	1	2	2	2	1	1	1
8.	MIASTO KATOWICE	0	0	1	1	1	1	1
9.	POWIAT POZNAŃSKI	0	0	0	1	1	0	1
10.	POWIAT WOLSZTYŃSKI	0	0	0	1	0	0	0
11.	POWIAT NOWODWORSKI	0	0	0	1	1	1	0
	RAZEM	11	10	11	16	14	12	10

**Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych
na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień w latach 2011-2017
w przeciągu całego roku.**

Lp.	Powiat/Miasto	ROK						
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
1.	MIASTO POZNAŃ	11	7	10	9	9	7	10
2.	POWIAT GÓROWSKI	4	4	4	4	4	3	3
3.	POWIAT NOWOSOLSKI	3	3	3	3	3	3	3
4.	POWIAT SZAMOTULSKI	1	1	1	1	1	3	3
5.	POWIAT ZIELONOGÓRSKI	4	4	4	4	4	0	0
6.	POWIAT ŻAGAŃSKI	1	1	1	0	0	0	0
7.	MIASTO LEGNICA	2	2	2	2	2	2	2
8.	POWIAT TUCHOLSKI	1	1	1	1	1	1	1
9.	POWIAT POZNAŃSKI	2	1	2	1	1	0	3
10.	POWIAT CZARNKOWSKO- TRZCIANECKI	1	1	1	1	0	0	0
11.	POWIAT KROŚNIĘSKI	0	1	0	0	0	0	0
12.	POWIAT RYCKI	0	0	2	2	2	2	2
13.	POWIAT NOWOTOMYSKI	0	0	0	0	0	1	1
	RAZEM	30	26	31	28	27	23	28

Napływ dzieci do pieczy zastępczej w przeciągu 2017 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci					RAZEM
		w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych	w rodzinnych domach dziecka	instytucjonalnej pieczy zastępczej	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
1.	Liczba dzieci do 18 roku życia umieszczonych w pieczy zastępczej, z tego:	5	10	0	3	3	21
1.1.	z rodziny naturalnej	5	8	0	3	2	18
1.2.	z rodzinnej pieczy zastępczej	0	1	0	0	1	2
1.3.	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	1	0	0	0	1
1.4.	Inne	0	0	0	0	0	0

Odplyw dzieci z pieczy zastępczej w przelągu 2017 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	RAZEM
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dzieci do 18 roku życia z tego, które:	1	1	1	3	3	9
1.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	1	0	2	3	6
1.2.	zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	1	0	0	1	0	2
1.3.	zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0	0	0	0
1.4.	zostały przysposobione	0	0	1	0	0	1
1.5.	zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym	0	0	0	0	0	0
1.6.	Inne	0	0	0	0	0	0

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2017 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci z poprzednich okresów, które ubyły w okresie sprawozdawczym, z tego:					
		z rodzin zastępczych spokrewnionych	z rodzin zastępczych niezawodowych	z rodzin zastępczych zawodowych	z rodzinnych domów dziecka	z instytucjonalnej pieczy zastępczej	RAZEM
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego, które:	1	2	2	0	1	6
2.1.	powróciły do rodziny naturalnej	0	0	0	0	0	0
2.2.	założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	1	1	1	0	1	4
2.2.1.	wyjechały za granicę	0	0	0	0	0	0
2.3.	Inne	0	1	1	0	0	2

Na dzień 31.12.2017 roku 84 dzieci przebywało na terenie Powiatu Grodziskiego w rodzinach zastępczych, 8 dzieci z terenu Powiatu Grodziskiego przebywało w rodzinach zastępczych poza naszym powiatem. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w okresie całego roku 2017 miało pod swoją opieką się 28 dzieci pochodzących z nie naszego powiatu, ale przebywających w naszych rodzinach zastępczych.

Na dzień 31.12.2017 r. na terenie Powiatu Grodziskiego funkcjonowało 45 rodzin zastępczych, w tym 1 rodzina zastępcza zawodowa oraz 2 rodzinne domy dziecka.

W mijającym okresie sprawozdawczym powstało 5 nowych rodzin zastępczych.

*Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodzinami. Zadaniem własnym gmin jest praca z rodzinami biologicznymi. Powiat natomiast organizuje pieczę zastępczą. Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przynosił pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. **Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez GMINĘ wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.***

W przypadku dzieci, które pozostają jednak w rodzinnej pieczy zastępczej **należy podejmować pracę z rodzicami biologicznymi tak, aby dzieci jak najszybciej mogły powrócić do środowiska rodzinnego, co należy do zadań samorządu gminnego.** Niezbędnym warunkiem realizacji tego zadania jest otwarcie się zarówno rodziców, jak i dzieci na działania pomocowe (czyli gotowość przyjęcia pomocy), wytrwałość w dążeniu do celu, a co najważniejsze - motywacja do działania, której fundamentem powinna być wizja rodziny zintegrowanej, harmonijnej, w której zarówno rodzice jak i dzieci znajdują oparcie i chęć do działania.

Od 2012 zauważalny jest proces odpływu dzieci z pieczy zastępczej. W 2012 roku 12 dzieci do 18-roku życia opuściło pieczę zastępczą, natomiast w roku 2013 15 dzieci opuściło system pieczy zastępczej. W roku 2014 pieczę zastępczą opuściło 4 dzieci, natomiast w 2015 roku 13 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 2 wychowanków powyżej 18 roku życia). W 2016 roku 14 dzieci opuściło system pieczy zastępczej (w tym 11 wychowanków powyżej 18 roku życia). **Natomiast w roku ubiegłym 15 dzieci opuściło system pieczy zastępczej, w tym 6 dzieci powróciło do rodziny biologicznej.**

W roku 2012 dwoje dzieci zostało przysposobionych, w roku 2013 już 4 dzieci znalazło rodzinę adopcyjną, natomiast w roku 2014 jedno dziecko zostało przysposobione. W roku 2015 liczba dzieci przysposobionych wynosiła 6 w tym 5 rodzin zastępczych przysposobiło

dzieci, które przebywały u nich od kilku lat. Natomiast 1 dziecko zostało przysposobione przez rodzinę zagraniczną. W roku 2017 proces przysposobienia został zakończony dla 1 dziecka.

Liczba dzieci przebywających poza rodziną biologiczną jest nadal duża. Jest to zjawisko niepokojące przede wszystkim dlatego, iż rodzina naturalna jest najlepszym środowiskiem do wychowania i rozwoju dziecka.

Najwięcej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej pochodzi z Gminy Grodzisk Wielkopolski, najmniej z Gminy Wielichowo oraz Kamieniec. Warto zauważyć, iż w przeciągu ubiegłego roku liczba dzieci w pieczy zastępczej pochodzących z Gminy Kamieniec znacząco spadła. 4 dzieci na początku roku 2017 z w/w Gminy została umieszczona w pieczy zastępczej (2 w pieczy instytucjonalnej). Jednakże działania prowadzone przez asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziny zastępczej zawodowej, ale przede wszystkim mamy biologicznej dzieci, spowodowały, iż dzieci na mocy postanowienia sądu, powróciły pod opiekę mamy. Monitorowanie rodziny trwa nadal, ale dzieci mieszkają w swoim domu, a ich mama dokłada wszelkich starań, aby rodzina mogła być razem.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. prowadzi szczególne działania, aby zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej małe dzieci, powracały do swoich rodziców biologicznych albo, kiedy nie istnieje taka możliwość, zostały przysposobione przez innych rodziców. Zauważamy, iż tylko 8,23% dzieci w pieczy rodzinnej na koniec ubiegłego roku w naszym powiecie miało od 1-6 lat, a także to żadne dziecko przebywające w pieczy nie osiągnęło 1 roku.

W roku 2017 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. prowadziło statystyki dotyczące tego, ilu rodziców biologicznych stara się pracować nad tym, aby odzyskać swoje dzieci oraz ilu z tych rodziców ma jakikolwiek kontakt ze swoim dzieckiem, co w znaczący sposób wpływa na szansę powrotu dziecka do środowiska rodziny biologicznej. Dane statystyczne jednoznacznie pokazały nam, że tylko 27% rodziców biologicznych, których dzieci umieszczone są na mocy postanowienia sądu w rodzinach zastępczych, utrzymuje kontakt osobisty ze swoimi dziećmi. TYLKO 9,09% rodziców w roku ubiegłym prowadziło działania mogące wpłynąć na to, że ich dzieci opuszczą system pieczy zastępczej i powrócą do swoich naturalnych rodzin.

Niestety, nie ma instrumentów psychologicznych, prawnych, aby spowodować proces zmiany nastawienia rodziców biologicznych do tego, aby rozpoczęli pracę nad tym, aby zniwelować powody odebrania im dzieci i umieszczenia w pieczy zastępczej. Nasuwa nam się

pytanie, które pozwolę sobie zadać po tym, jak przeprowadziliśmy wewnętrzną analizę w naszej jednostce tego, ilu rodziców stara się o to, aby ich dzieci powróciły do nich: „czy możemy zmuszać do miłości?,” „czy możemy zmuszać do tego, aby rodzice biologiczni zażegnali życie wygodne, życie skupione na sobie, na swoich potrzebach?”.

3) Proces usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nadzoruje również proces usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych pochodzących z naszego powiatu.

W 2017 roku procesem usamodzielniania objętych zostało 10 wychowanków pieczy zastępczej, w tym:

- z usamodzielnienia skorzystały – 1 osoba,
- z zagospodarowania nie skorzystał żaden wychowanek,
- kontynuowało naukę 10 wychowanków pieczy zastępczej, w tym 3 wychowanków pełnoletnich, którzy opuścili instytucjonalną pieczę zastępczą.

Dodatkowo pracownik organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, zorganizowali dla wychowanków spotkania i grupy wsparcia. Przeprowadzono 1 spotkania grupy wsparcia dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej obejmujące zagadnienie dotyczące form pomocy dla pełnoletnich wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej i wychowanków będących przed procesem usamodzielnienia – dalszy pobyt w rodzinie zastępczej, kontynuowanie nauki, usamodzielnienie. Uczestniczyło w tej grupie wsparcia 16 naszych wychowanków.

Jednocześnie w roku ubiegłym udało nam się w ramach realizacji projektu „Plan na lepsze jutro” zorganizować dla 17 wychowanków wyjazdowy „Trening Kompetencji Życiowych”. Młodzież w ciągu 40 godzin pracy terapeutycznej w okresie wakacyjnym miała możliwość poszerzyć swoją wiedzę związaną z umiejętnościami społecznymi i zawodowymi, a także przejść przez proces integracji między sobą, ale także z pracownikami organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którzy pełnili rolę opiekunów na wyjeździe. Nasza młodzież także bardzo aktywnie uczestniczyła w drugim wyjazdowym „Treningu Zastępowania Agresji”. Do tej formy pracy w ramach projektu zakwalifikowaliśmy 21 wychowanków wchodzących

w proces usamodzielnienia, którzy przez trzy dni wakacji aktywnie zmieniali swoje zachowania i uczyli się technik rozładowania agresji.

Wartością dodaną wyjazdów jest budowanie zaufania między młodzieżą wchodzącą w proces usamodzielnienia a kadrą naszej jednostki, która przecież będzie wraz z rodzinami zastępczymi uczestnikiem procesu usamodzielnienia dzieci opuszczającej pieczę zastępczą.

Dużym wsparciem dla młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, zarówno instytucjonalną jak i rodzinną było utworzenie na terenie naszego powiatu pierwszego mieszkania chronionego. W roku 2017 z tej formy świadczenia pomocy społecznej nie skorzystały żadne osoby, gdyż nie zaistniała taka potrzeba.

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2017 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

4) Analiza finansowa pieczy zastępczej w 2014, 2015, 2016 oraz 2017 roku.

a) Rodzinnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj zadania	Liczba świadczeń w roku				Kwota świadczeń w roku			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
1	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	716	849	875	978	708 779,94	798 767,42	799 945,12	885 664,40
2	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	64	109	174	213	14 381,46	22 806,27	34 469,24	40 995,26
3	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	15	7	6	4	32 230,00	14 500,00	11 000,00	4 500,00
4	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	33	24	45	84	17 876,10	11 929,00	21 493,84	41 532,26
5	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	1	0	1	1	3 294,00	0	6 600,00	4 941,00
6	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	15	16	17	18	37 602,06	38 120,53	40 753,82	45 049,95
8	Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu	0	1	1	1	0	5 000,00	4 500,00	5 000,00
9	Dodatek wychowawczy	0	0	541	809	0	0	266 547,87*	392 067,05*
	RAZEM	844	1006	1660	2108	814 163,56	891 123,42	1 185 009,80	1 374 254,66

*Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim
za 2017 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.
Przedstawienie efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.*

* kwota dodatku wychowawczego pochodzi z dotacji budżetu państwa.

Z powyższej kwoty w roku 2014 uzyskano zwrot z innych powiatów i gmin w kwocie: 386 041,89 zł.

W roku 2015 uzyskano zwrot w wysokości: 349 461,71 zł, w roku 2016 - 462 783,39 zł,

Natomiast analiza finansowa roku ubiegłego wskazuje, że uzyskano zwrot z gmin i powiatów w kwocie **553 251,39 zł** (dotyczy usług i dotacji).

b) Instytucjonalnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj zadania	Liczba świadczeń w roku				Kwota świadczeń w roku			
		2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
1.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	16	30	34	32	7 905,60	14 882,00	14 266,70	16 132,80
2.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	0	1	1	1	0	3 294,00	6 600,00	4 941,00
		16	31	35	33	7 905,60	18 176,00	20 866,70	21 073,80

ŚWIADCZENIA dla 28 <u>dzieci</u> pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień Zwroty z innych powiatów (dotacja lub usługa)	<u>Usługi</u> 263 405,33 <u>Dotacje</u> 93 939,92 zł
Wydatki poniesione przez gminy z terenu powiatu grodziskiego na 52 dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej Zwroty w wysokość: 10 %, 30 % lub 50 %*	195 906,14 zł

* W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

5) Pozostałe cele i zadania, a także osiągnięte efekty związane z realizacją „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Grodziskim na lata 2015-2017”.

A. EFEKTY

- Istnienie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. W roku ubiegłym w naszym Powiecie funkcjonował jeden rodzinny dom dziecka, jedna rodzina zawodowa specjalistyczna oraz jedna rodzina zawodowa. W okresie od 2012 do 2014 roku powstało jedenaście nowych rodzin, natomiast w 2017 roku powstało 5 nowych rodzin zastępczych.
- Proces kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w naszym Powiecie prowadzi organizator rodzinnej pieczy zastępczej, czyli PCPR w Grodzisku Wlkp. Szkolenia rodzin zastępczych od stycznia roku 2014 odbywają się już na terenie naszego powiatu, gdyż kadra specjalistyczna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej uzyskała kwalifikacje do prowadzenia szkoleń rodzin zastępczych zgodnie z autorskim programem przygotowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Nasza jednostka zorganizowała szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i rodziny zastępczej spokrewnionej. Przeprowadzone zostały specjalistyczne badania na podstawie, których dla każdego uczestnika szkolenia sporządzono opinię psychologiczno – pedagogiczną. W 2012 roku przeszkolone zostały 4 rodziny pragnące stworzyć tymczasowy dom dla dzieci, które nie mają możliwości wychowywać się w rodzinach biologicznych. Już w kolejnych latach zauważyć można wzrost liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych: w roku 2013 przeszkolonych zostało 8 rodzin, w 2014 roku 7 rodzin zostało przeszkolonych, a w roku 2015 szkolenia przeszło 7 rodzin, w tym 5 niezawodowych i 2 spokrewnione.

W roku 2016 rozpoczęto procedurę kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze. 4 rodziny złożyły wniosek na szkolenie dla rodzin zastępczych niezawodowych, także 3 rodziny spokrewnione, zgodnie z wewnętrzną procedurą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, złożyły wniosek na przeszkolenie. W roku 2016 wydano opinie psychologiczne oraz pedagogiczne kandydatom na rodziny zastępcze, dokonano analizy sytuacji materialnej i rodzinnej kandydatów. Szkolenia powyższych osób zakończyły się w roku 2017 w ramach realizacji projektu „Plan na lepsze jutro”. **Szkolenie ukończyło 11 osób, z tego 9 osób otrzymało zaświadczenie kwalifikacyjne na rodzinę zastępczą.**

- Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W placówkach w chwili obecnej nie przebywa żadne dziecko z naszego powiatu poniżej dziesiątego roku życia. Zmniejszyła się także ogólnie liczba dzieci, które przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Jeszcze w 2011 roku 14 dzieci przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w roku 2012 roku już 11 dzieci przebywało w placówkach, w roku 2013 przebywało w placówkach 9 dzieci, a w 2014 w placówkach umieszczonych było 10 dzieci. W 2016 na dzień 31.12.2016 tylko 7 dzieci umieszczonych było w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a na ostatni dzień roku ubiegłego tylko 6 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Nastąpiło także wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco reagowali na problemy w rodzinach zastępczych, prowadzili szkolenia i działalność informacyjną podczas spotkań realizowanych przez nasze Centrum. Przez cały rok 2017 cyklicznie

odbywały się spotkania grupy wsparcia dla rodziców zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Poniższa tabela obrazuje liczbę osób uczestniczących oraz tematykę spotkań.

Lp.	Tematyka spotkania	Data	Liczba uczestników
1.	„Internet bez przesady”	21.03.2017 r.	23
2.	Możliwe formy pomocy dla pełnoletnich wychowanków; proces usamodzielnienia	28.06.2017 r.	16
3.	„Rodzinna piecza zastępcza jako czasowa forma pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Przygotowanie dzieci przez rodzinę zastępczą do powrotu do rodziny biologicznej”.	30.08.2017 r.	30
4.	„RAD Reaktywne Zaburzenie Przywiązania i funkcjonowania dziecka w rodzinie”	27.09.2017 r.	27
5.	„Rodzina własna a piecza zastępcza, czyli pielęgnowanie więzi z dziećmi biologicznymi, małżonkami”	17.10.2017 r.	25
	„Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały? Jak	17.11.2017 r.	24

6.	„słuchać, żeby dzieci do nas mówiły? Czyli skuteczna komunikacja”		
7.	„Rodzeństwo bez rywalizacji. Rozwiązywanie konfliktów”	07.12.2017 r.	22
ŚREDNIA liczba uczestników:			24

Z powyższych grup wsparcia 5 z nich zrealizowanych było w ramach projektu „Plan na lepsze jutro”.

Zdobyta wiedza przez rodziny zastępcze i możliwość wymiany doświadczeń pozwoliły na podniesienie kompetencji rodzicielskich uczestników, a wspólnie spędzony czas odegrał ważną rolę w nawiązaniu wzajemnego kontaktu.

- W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w roku 2017 zatrudnionych było 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na 3 etaty. Zatrudnienie koordynatorów w dużej mierze możliwe było dzięki dotacji uzyskanej z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Ważne podkreślenia jest także fakt, iż jeden koordynator zatrudniony został dzięki temu, iż pozyskano środki finansowe z unii europejskiej w ramach realizacji projektu „Plan na lepsze jutro” . Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielają pomocy rodzinom sprawującym pieczę zastępczą w realizacji ich zadań oraz współpracują z asystentami rodziny zatrudnionymi w gminach na terenie powiatu grodziskiego. Koordynatorzy są w stałym kontakcie z rodzinami zastępczymi, rodzinnym domem dziecka i ich wychowankami. Udzielają im indywidualnego wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa w zależności od potrzeb, udzielają wsparcia pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej. W przypadku, gdy uregulowana zostanie sytuacja prawna wychowanka koordynator informuje o tym ośrodek adopcyjny. Koordynatorzy zapewniają rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej i edukacyjnej. Biorą oni udział w posiedzeniach związanych z oceną sytuacji dziecka, po których opracowują we współpracy z rodziną i asystentem rodziny plan pomocy dziecku. Koordynatorzy pomagają rodzinom pełniącym rolę pieczy zastępczej w nawiązaniu kontaktu

z rodziną biologiczną dziecka.

- Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali, na wniosek rodziców zastępczych, z 48 (w ciągu całego roku) rodzinami pełniącymi opiekę i wychowanie nad 88 dziećmi. Ponadto koordynatorzy udzielali specjalistycznego wsparcia i indywidualnych konsultacji osobom funkcjonującym w rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzice zastępczy oraz prowadzący rodzinny dom dziecka korzystali z indywidualnych rozmów mających charakter wspierający, a także specjalistycznego poradnictwa. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej odbywali wizyty domowe w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych.
- W miesiącach: w styczniu, marcu, kwietniu, lipcu, wrześniu, październiku 2017 r. odbyły się, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. **W roku 2017 przeprowadzono 133 oceny sytuacji** dziecka. W posiedzeniach uczestniczyli m.in. zaproszeni przedstawiciele szkół, ośrodków pomocy społecznej, asystenci rodziny, kuratorzy, przedstawiciele Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu, rodzice zastępczy. Z każdego spotkania zespołu sporządzone zostały protokoły, których kserokopie zostały przekazane do właściwych sądów.
Ponadto po posiedzeniach Zespołu opracowany został Plan Pomocy Dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej zawierający cele pracy z dzieckiem i rodziną, opis metod ich realizacji oraz oczekiwane efekty podejmowanych działań.
Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonał w roku 2017 **10 ocen rodzin zastępczych.**
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. udzieliło rodzinom zastępczym pomoc świadczoną przez wolontariuszy. Pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej brali aktywny udział w pozyskiwaniu wolontariuszy celem wsparcia i pomocy dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej w zakresie nauki szkolnej. **W 2017 roku było zaangażowanych 6 wolontariuszy, którzy pomagali 8 dzieciom z rodzinnej pieczy zastępczej w odrabianiu lekcji i przyswojeniu materiału szkolnego dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.** Wolontariusze to przede wszystkim uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Grodzisku Wlkp. (3 wolontariuszy). W ubiegłym roku także młodzież z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Granowie wspomagała naukę naszych dzieci (2

wolontariuszy) oraz jeden wolontariusz z Centrum Kształcenia dla Dorosłych w Grodzisku Wlkp.

Wolontariusze wspomagali nasze dzieci w następujących przedmiotach: przyroda, język niemiecki, język angielski, informatyka, matematyka.

- Zatrudniono w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. psychologa w celu prowadzenia grup wsparcia, a także zapewnienia dostępu rodzinom zastępczym i rodzinnemu domowi dziecka do specjalistycznej pomocy. Po przeprowadzonych w miesiącu styczniu 2017 roku oraz po przeprowadzonych w roku ubiegłym ocenach dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych wynika, iż ¼ etatu psychologa nie wystarcza, aby zabezpieczyć wszystkie potrzeby w zakresie pomocy psychologa i specjalistycznego poradnictwa świadczonego rodzinom zastępczym. Wynika to przede wszystkim z tego, iż wiele dzieci umieszczanych i przebywających w rodzinach zastępczych posiada orzeczenie o niepełnosprawności, opinie o specyficznych trudnościach w uczeniu się, opinie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych dzieci. Dzieci mają zdiagnozowany również FAS (ang. *Fetal Alcohol Syndrome – Alkoholowy Zespół Płodowy*, ADHD (ang. *Attention Deficit Hyperactivity Disorder*, - Zespół Nadpobudliwości z Deficytem Uwagi), a w rodzinach wiele dzieci korzysta z pomocy specjalistów: neurologa dziecięcego, psychiatry, itp. Problemy w rodzinach zastępczych z roku na rok są coraz trudniejsze i bardziej zróżnicowane. Dlatego też **nasze Centrum przystąpiło do bardzo trudnego projektu z Wielkopolskiego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego**, który umożliwia nam zatrudnienie specjalistów ze środków europejskich: psycholog, pedagog, terapeuta rodzinny, prawnik, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.
- Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w zakresie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzenia terapii dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną w Grodzisku Wlkp. PCPR w Grodzisku Wlkp. pomagał rodzinom zastępczym w dostępie do usług świadczonych przez tę Poradnię.
- Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym oraz większe wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe. W roku 2017 koordynatorzy oraz organizator rodzinnej pieczy zastępczej przygotowali jedno spotkanie grupy wsparcia dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Na tych spotkaniach omawiane były

formy pomocy dla pełnoletnich wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej i wychowanków będących przed procesem usamodzielnienia oraz w zakresie asertywności.

- Zapewnione zostały wynagrodzenia dla rodzinnego domu dziecka i rodzin zastępczych zawodowych w roku ubiegłym.
- W roku 2017 zapewniono środki finansowe na utrzymanie lokalu rodzinnego domu dziecka oraz rodzin zastępczych zawodowych.
- Powstało w roku 2013 Stowarzyszenie skupiające rodziny zastępcze z terenu naszego Powiatu, które w roku 2016 zorganizowało 2 spotkania dla rodzin zastępczych, które odbyły się po zebraniach grup wsparcia dla rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. wspomagało merytorycznie w/w stowarzyszenie przy organizacji spotkań dla członków stowarzyszenia: Bajkowe Spotkanie z Mikołajem i pikniku rodzinnego z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Na tych spotkaniach rodziny zastępcze miały okazję integrować się, wymieniać swoimi doświadczeniami, doradzać sobie nawzajem i miło spędzać czas wraz ze swoimi wychowankami.
- Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej wraz z psychologiem przeprowadzili w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wlkp. oraz w Szkole Podstawowej w Rostarzewie zajęcia o charakterze edukacyjno-profilaktycznym. Zajęcia te podejmowały tematykę Alkoholowego Zespołu Płodowego – FAS (ang. *Fetal Alcohol Syndrome – Alkoholowy Zespół Płodowy*) oraz konsekwencje zażywania przez mamę narkotyków podczas ciąży.
- W celu promocji rodzicielstwa zastępczego ukazały się informacje na temat rodzinnych form pieczy zastępczej na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Przygotowane zostały ulotki promujące ideę rodzinnej pieczy zastępczej. Promowano także rodzicielstwo zastępcze szkołach podczas zajęć z młodzieżą.
- **Wysokość pozyskanych środków finansowych z zewnętrznych źródeł na pieczę zastępczą w roku 2017:**
- Dotacja od Wojewody Wielkopolskiego w wysokości 42 987,00 zł., umowa Nr PS-XI.946.4.4.2017.5 z dnia 29 września 2017 r. na wsparcie realizacji zadania publicznego realizowanego w ramach Resortowego programu wspierania rodziny

i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”,

- środki z WRPO (unijne) na realizację projektu „Plan na lepsze jutro” dedykowane bezpośrednio pieczy zastępczej wyniosły ponad 264 287,00 zł.

B. CELE I ZADANIA:

- Zapewnienie miejsca dzieciom w pieczy zastępczej: w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Przyznawanie świadczeń na miesięczne utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej.
- Zapewnienie zgodnie z ustawą środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego rodzinnego domu dziecka.
- Przyznawanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.
- Pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo.
- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
- Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym.
- Prowadzenie poradnictwa (także prawnego) i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- Współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
- Współpraca ze sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- Zapewnienie środków finansowych na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób

usamodzielnianych.

- Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych, w tym także wsparcia psychologicznego.
- Dochodzenie należności od rodzin biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.
- Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację działań z zakresu wspierania rodzinnej pieczy zastępczej
- Przyznawanie rodzinom zastępczym od kwietnia 2016 r. dodatku wychowawczego do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (art. 46 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy w wychowaniu dzieci).

II. REALIZACJA DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

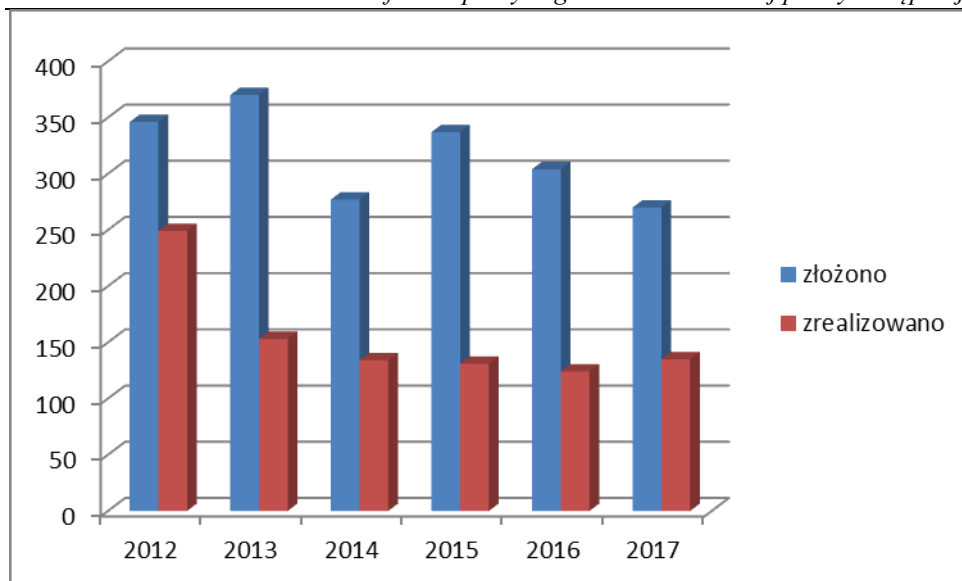
1. Rehabilitacja społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywny udział w różnych aspektach życia społecznego. Jest ona realizowana przede wszystkim przez działania zmierzające do wyrobienia zaradności osobistej u osób niepełnosprawnych, a także nabycia przez te osoby umiejętności związanych z samodzielnym wypełnianiem ról społecznych.

a) Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

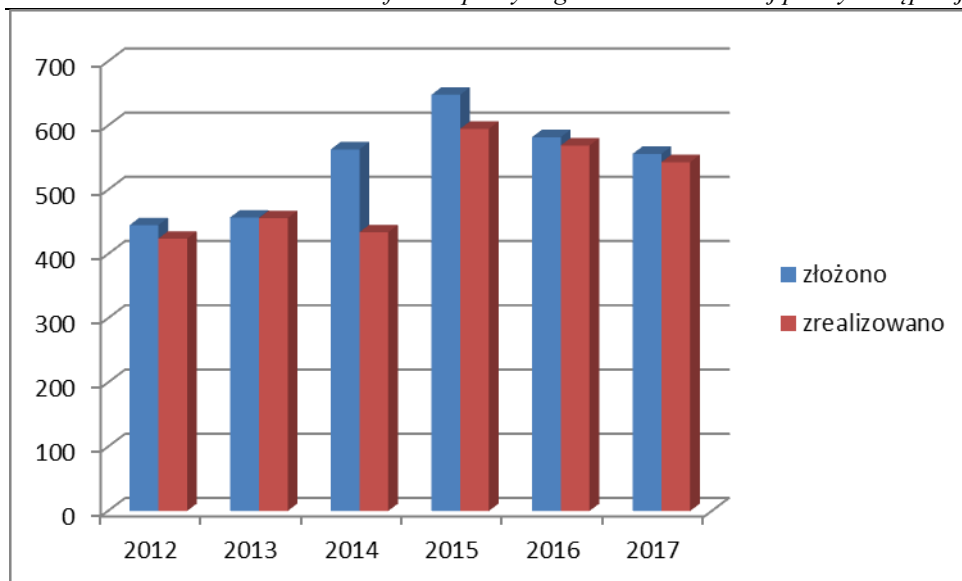
Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku mająca na celu poprawę psychofizycznej sprawności, wyrobienie zaradności oraz rozwój umiejętności społecznych uczestników. Zadania te realizowane są przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych uczestników, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także udział w różnorodnych zajęciach indywidualnych i grupowych przewidzianych programem turnusu. Do korzystania uprawnione są dzieci oraz osoby dorosłe legitymujące się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności. Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie również jej opiekuna, wyłącznie na wyraźne i uzasadnione zalecenie lekarza. **Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.**

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zgodnie z przepisami, refundacji podlegają środki ograniczające skutki niepełnosprawności, min. wózki inwalidzkie, balkoniki i podpórki do chodzenia, protezy kończyn, obuwiu, gorsety i kołnierze ortopedyczne, aparaty słuchowe, materace przeciwoślężynowe, pieluchomajtki. Podstawowym warunkiem otrzymania pomocy finansowej jest potwierdzony udział Narodowego Funduszu Zdrowia w kosztach zakupu oraz kryterium dochodowe wnioskodawców nie przekraczające 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym oraz 65% w przypadku osoby samotnej. O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, maksymalnie do 80 % jego wartości mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z dysfunkcji. Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt wspomagający proces rehabilitacji lub sprzęt służący do usprawniania zaburzonych funkcji organizmu. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mający za zadanie osiągnięcie, przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej, możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

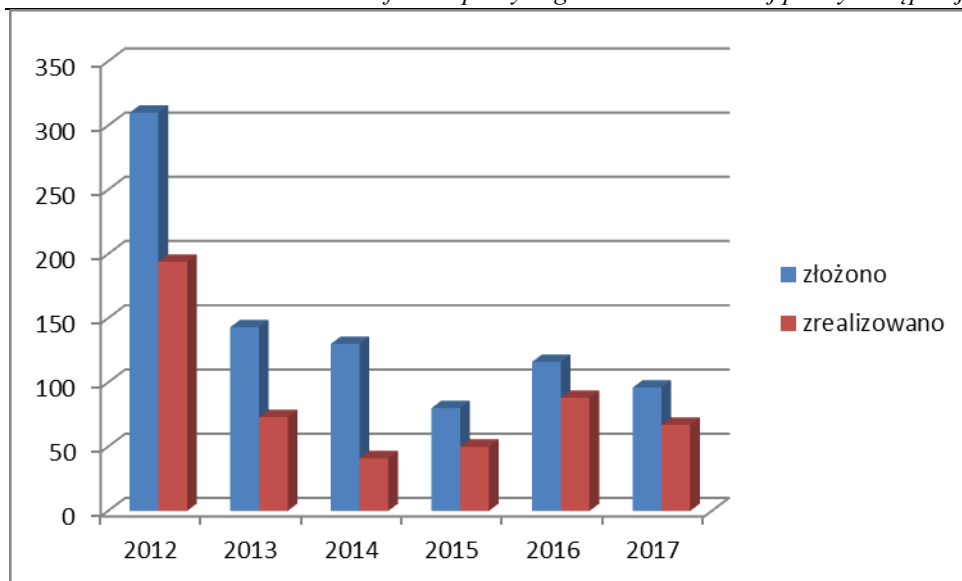
Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

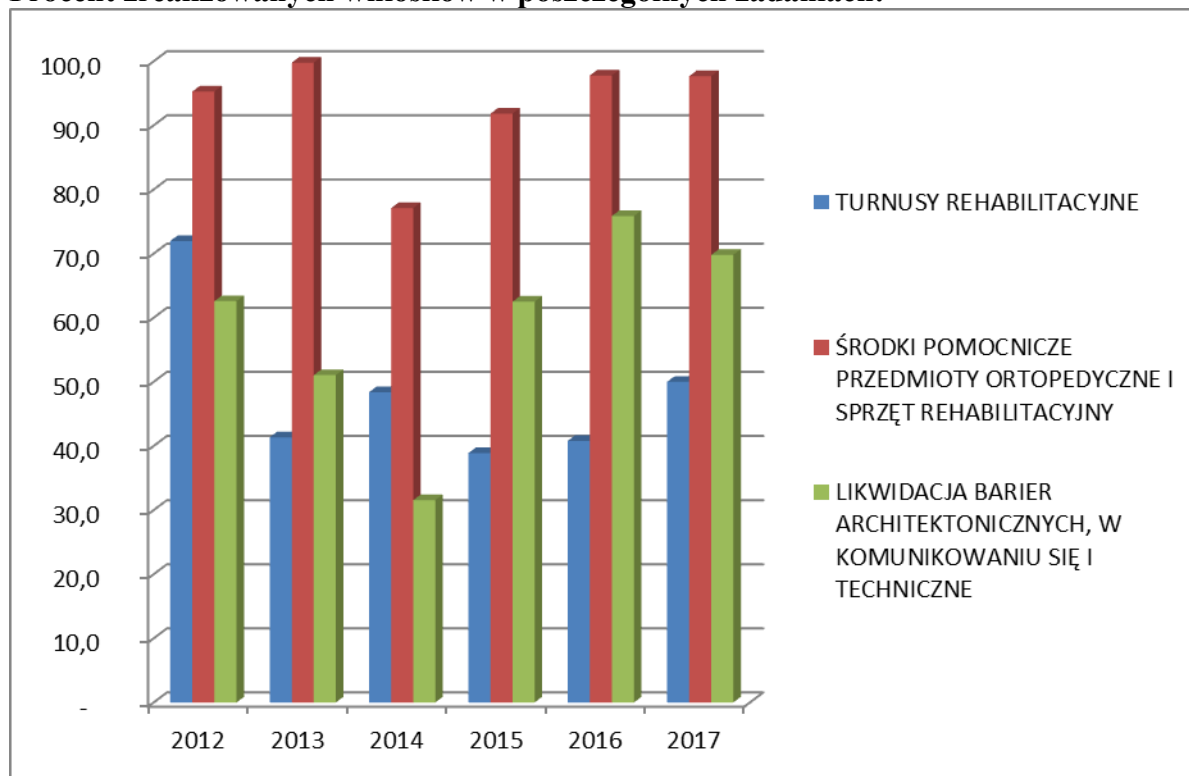
b) Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne są to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Natomiast bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Bariery techniczne natomiast oznaczają bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne, przeszkody wynikające z braku zastosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie. Dofinansowanie w 2017 r. w/w zadania wynosiło do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Stosunek złożonych wniosków do zrealizowanych w poszczególnych latach obrazuje poniższy wykres.

Procent zrealizowanych wniosków w poszczególnych zadaniach:

c) Dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Do 30 listopada każdego roku organizacje społeczne zajmujące się pomocą osobom niepełnosprawnym mogą składać wnioski o dofinansowanie zajęć sportowych, o dofinansowanie działań o charakterze kulturalnym oraz rekreacyjnym. Powyższe działania dofinansowane są do 60% kosztów całkowitych realizacji zadania.

Zestawienie zadania w latach 2013-2017

2013	2014	2015	2016	2017
W roku 2013 rozpatrzono 1 projekt i podpisano 1 umowę na kwotę 16.000,00zł.	W roku 2014 złożone zostały 3 projekty przez stowarzyszenia Na to zadanie nie zostały przyznane środki, w związku z powyższym projekty pozostały bez rozpatrzenia.	W roku 2015 rozpatrzono 1 projekt i podpisano 1 umowę na kwotę 19.600,00zł.	W roku 2016 złożony został jeden wniosek na dofinansowanie do sportu, kultury i rekreacji ON na kwotę 20.000,00 zł.	W roku 2017 rozpatrzono 1 projekt i podpisano 1 umowę na kwotę 18.313,00zł.

d) Dofinansowanie do kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Grodzkiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- pierwszy Warsztat działa przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Grodzisku Wielkopolskim - 40 uczestników ma zajęcia w tym Warsztacie,
- drugi Warsztat działa przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „SERCE“ w Rakoniewicach – 50 uczestników ma zajęcia w tym warsztacie.

Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia- na miarę jej indywidualnych możliwości.

Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej na podstawie zawartych umów pomiędzy Powiatem Grodziskim a Stowarzyszeniami, dotyczy także 10% kwoty przeznaczonej na działanie warsztatów.

Lp.	Nazwa organizacji	Powiat
1.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Grodzisku Wielkopolskim Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grodzisku Wielkopolskim	705.869,16 zł.
2.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „SERCE” w Rakoniewicach Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rakoniewicach	888.311,01 zł.
RAZEM		1.594.180,17 zł.

Zestawienie zadań w latach 2013-2017

2013	2014	2015	2016	2017
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana wynosiła 1.331.640,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana wynosiła 1.438.414,00 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a, ust.1 pkt 8), kwota przyznana wynosiła 1.434.741,11 zł, stanowiła 90% kosztów dofinansowania.

III. REALIZACJA „POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016 – 2020.”

1. Zapewnienie miejsc w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Prowadzenie powyższego zadania zostało powierzone Stowarzyszeniu „Dom Pomocna Dłoń” z siedzibą w Błońsku uchwałą nr 292/2016 Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 27 grudnia 2016 roku, w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej.

Realizacja projektu w/w Stowarzyszenia, pomimo niewielkich środków finansowych, znacząco wpłynęła na podniesienie poziomu rozwiązywania problemów społecznych w powiecie grodziskim. Prowadzenie całodobowej interwencji telefonicznej oraz specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, a także przebywających w placówce oraz rodzin zamieszkujących w środowisku lokalnym a znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wymagających natychmiastowego wsparcia w celu zapobiegania pogłębianiu się kryzysu, to jedno z ważniejszych zadań z zakresu pomocy rodzinom zrealizowane przez Stowarzyszenie „Dom Pomocna Dłoń”. Ośrodek interwencji kryzysowej pozostawał w całodobowej gotowości do podjęcia działań z zakresu interwencji kryzysowej na prośbę służb społecznych z terenu naszego powiatu. W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie zapewniało także 8 miejsc w hostelu wraz ze wsparciem pedagoga, psychologa, opiekuna, pracownika socjalnego dla mieszkańców ośrodka. Zabezpieczone także były podstawowe potrzeby życiowe mieszkańców OIK (wyżywienie, środki czystości, dostęp do opieki medycznej itp.). Bardzo ważnym zadaniem realizowanym przez OIK było prowadzenie w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. punktu konsultacyjnego i udzielanie poradnictwa przez specjalistę z zakresu przemocy w rodzinie dla osób doświadczających przemocy. Ośrodek zapewniał także pojazd oraz opiekę pedagogiczną do wykonywania wspólnych zadań z PCPR z zakresu interwencji kryzysowej.

Poprzez prowadzenie działań, osoby i rodziny odnajdywały własne zdolności i zasoby psychiczne niezbędne do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, uczyły się walczyć z bezradnością, odzyskiwały siły i odporność konieczną do przezwyciężania problemów dnia codziennego, odzyskiwały kontrolę nad własnym życiem, uzyskały dostęp do różnych form pomocy i leczenia, uczyły się egzekwować swoje prawa, a także nabyły umiejętności wychowawcze, co umożliwi lepsze funkcjonowanie we własnym środowisku i społeczności.

Odpowiednia kompleksowa pomoc dostosowana do potrzeb rodziny pozwoliła na całkowite lub częściowe zmniejszenie jej dysfunkcyjności.

Poniżej przedstawiona zostanie krótka statystyka działań OIK:

Liczba przyjęć interwencyjnych do OIK wynosiła 20 osób. Liczba przyjętych osób - 17 (3 osoby zostały przyjęte 2 razy), z tego:

- 2 osoby powróciły do rodziny,
- 1 osoba podjęła pracę z zamieszkaniem,
- 3 osoby wynajęły mieszkanie,
- 2 osoby odeszły bez podania miejsca zamieszkania,
- 9 osób zostało przeniesionych do schroniska dla osób bezdomnych prowadzonego przez Stowarzyszenie.

Wobec podopiecznych przebywających w ośrodku prowadzono następujące działania:

- opiekuńcze w łącznym wymiarze 360 godzin dla 20 podopiecznych,
- działania z zakresu pracy socjalnej w łącznym wymiarze 480 godzin dla 20 podopiecznych,
- działania pedagogiczne w łącznym wymiarze 360 godzin dla 20 podopiecznych,

W ramach w/w godzin pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzili także rozmowy konsultacyjne dotyczące rozwiązywania sytuacji podopiecznych z PCPR i OPS z terenu Powiatu Grodzkiego.

Ponadto specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w wymiarze 216 godzin) oraz psycholog (w wymiarze 68 godzin) przeprowadzili 177 działań o charakterze interwencyjnym tj:

- 36 konsultacji w PCPR,
- 137 konsultacji telefonicznych,
- 4 interwencje wyjazdowe.

W partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. przeprowadzono 11 warsztatów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Grodzisku Wlkp, Rostarzewie i Jabłonie, w których udział wzięło 203 uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych.

2. Działania z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w 2017 roku zrealizowało cykl warsztatów psycho-edukacyjnych w ramach działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej wraz z psychologiem przeprowadzili w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wlkp. zajęcia o charakterze edukacyjno-profilaktycznym. Zajęcia te podejmowały tematykę płodowego zespołu alkoholowego – FAS (ang. *Fetal Alcohol Syndrome – Alkoholowy Zespół Płodowy*) oraz konsekwencji zażywania przez mamę narkotyków podczas ciąży. Łącznie brało w nich udział 82 licealistów.
2. W roku 2017 w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp., działał punkt konsultacyjny dla osób doświadczających przemocy, w którym udzielał poradnictwa specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Psycholog oraz specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeprowadzili warsztaty dla młodzieży ze szkół w Grodzisku Wlkp., Jabłonny, Rostarzewa z zakresu profilaktyki zachowań przemocowych. W zajęciach uczestniczyło 203 uczniów.

IV. REALIZACJA DODATKOWYCH PROJEKTÓW I DZIAŁAŃ ZORGANIZOWANYCH PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W GRODZISKU WLKP.

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD” .

Dnia 05 kwietnia 2013 roku została zawarta umowa pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Grodziskim na realizację przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. Programu Pilotażowego „Aktywny Samorząd”. W roku 2017 podpisano kolejny aneks do tej umowy, umożliwiający realizację powyższego zadania w ubiegłym roku.

Celem głównym Programu jest zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program „AKTYWNY SAMORZĄD” w roku 2017 obejmował następujące obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - a. Zadanie 1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

- b. Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a. Zadanie 1- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - b. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
 3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - b. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - c. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
 4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W zależności od obszaru, wielkość dofinansowania kształtowała się od 100% do 75%.

Wnioski przyjmowane były w trybie ciągłym:

- dla Modułu I do dnia 30 sierpnia 2017 r.

- dla Modułu II:

- do 30 marca 2017 (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2016/2017),
- do 10 października 2017 (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2017/2018).

Do naszego Centrum łącznie wpłynęło **82 wniosków**, w tym 79 rozpatrzono pozytywnie.

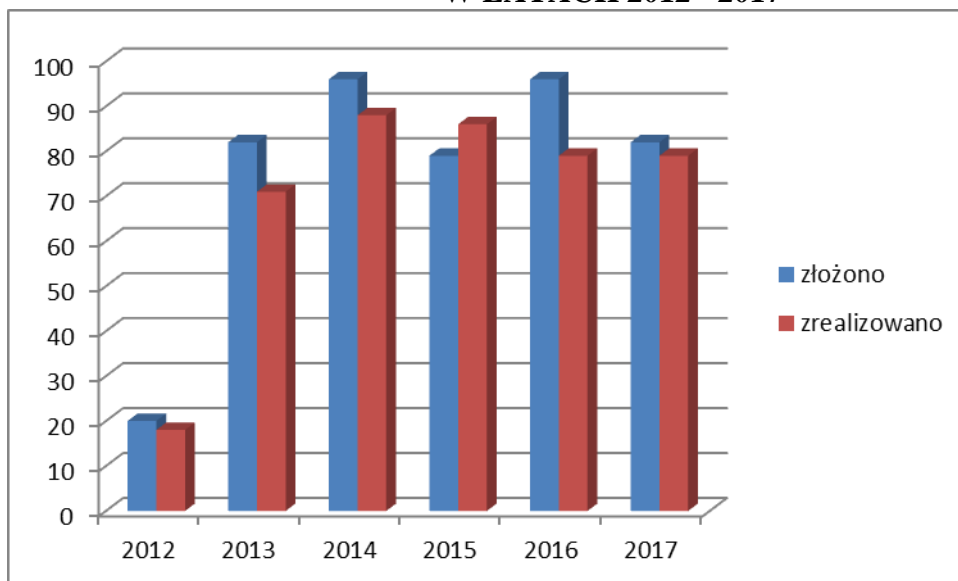
Stan na dzień 31.01.2018 - wypłacono łącznie w zrealizowanych wnioskach 189 721 zł .

SPRAWOZDANIE Z WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW PFRON W RAMACH PROGRAMU AKTYWNY SAMORZĄD - PORÓWNANIE ZA LATA 2014 -2017

L.p.	ROK			
	2014	2015	2016	2017
1	2	3	4	5
1.	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 96	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 79	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 96	Złożonych wniosków (do realizacji w danym roku) 82
2.	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 8 (do tego dochodzą jeszcze wnioski zweryfikowane pozytywnie, ale niezrealizowane z braku środków oraz rezygnacje 6 osób)	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 3	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 8	Zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym 1
3.	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 82	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 76	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 88	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 81
4.	Rozpatrzone pozytywnie (zawarte umowy) 82	Rozpatrzone pozytywnie (zawarte umowy) 74	Rozpatrzone pozytywnie (zawarte umowy) 86	Przeznaczonych do dofinansowania zweryfikowanych pozytywnie 79 (2 osoby zrezygnowały)
5.	Zrealizowanych (wypłata środków PFRON) 82	Zrealizowanych (wypłata środków PFRON) 74	Zrealizowanych (wypłata środków PFRON) 79	Zrealizowanych (wypłata środków PFRON) 73
6.	Kwota zawartych umów 272.919,00 zł.	Kwota zawartych umów 157.649,00 zł. Zrealizowanych (wypłata środków PFRON) 74	Kwota zawartych umów 238.304,00 zł. Zrealizowanych (wypłata środków PFRON) 79	Kwota zawartych umów 218 513 zł Zrealizowanych (wypłata środków PFRON) 73
7.	We wnioskach zrealizowanych (wysokość środków wypłaconych) 272.919,00 zł.	We wnioskach zrealizowanych (wysokość środków wypłaconych) 157.649,00 zł.	We wnioskach zrealizowanych (wysokość środków wypłaconych) 214.110,30 zł.	We wnioskach zrealizowanych (wysokość środków wypłaconych) 189 721 zł.

8.	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) 364 245,40 zł.	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) 184 496,00 zł.	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) 415.742,00 zł.	We wnioskach złożonych (kwota wnioskowana) 285.099,16 zł.
9.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosiła: 277.035,00 zł.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosiła: 174 631,98 zł.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosiła: 260.339,00 zł.	We wnioskach przeznaczonych do dofinansowania (zweryfikowanych pozytywnie) kwota wynosiła: 218.935,81 zł.

GRAFICZNE PODSUMOWANIE PROGRAMU AKTYWNY SAMORZĄD W LATACH 2012 - 2017

PROJEKT „PLAN NA LEPSZE JUTRO”.

„Plan na lepsze jutro” jest projektem partnerskim realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. oraz wszystkimi ośrodkami pomocy społecznej działającymi w powiecie grodziskim, tj. OPS w Granowie, OPS w Grodzisku Wlkp., OPS w Kamieńcu, OPS w Rakoniewicach, OPS w Wielichowie. Partnerem spoza sektora finansów publicznych jest Stowarzyszenie Rodzinnej Pieczy Zastępczej ŻRÓDEŁKO. Wsparciem objęto: grupę pieczy zastępczej i młodzież wchodzącą w proces usamodzielnienia (91os), grupę rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi (77os) oraz kandydatów na rodziny zastępcze stanowiące otoczenie projektu. Liczba osób będących w projekcie znacząco wzrosło w stosunku do pierwotnych założeń

Projekt realizowany jest od: 01.12.2016 roku do 30.11.2018 roku.

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz usług wsparcia rodziny poprzez między innymi powstanie Powiatowego Punktu Pomocy Wzajemnej (działanie inwestycyjne polegające na adaptacji pomieszczeń w budynku Starostwa Powiatowego).

Cele projektu będą realizowane poprzez uruchomienie konkretnych zadań:

1. Ścieżka wsparcia dla rodzin zastępczych.
2. Ścieżka wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.
3. Wsparcie dla przyszłych i obecnych rodzin zastępczych stanowiących otoczenie projektu.
4. Powstanie Powiatowego Punktu Pomocy Wzajemnej.

Dzięki przygotowaniu planu/ścieżek działań dla każdej z grup, partnerzy planują w sposób systemowy i systematyczny wspomóc każdą grupę osób będących w projekcie, przy jednoczesnym traktowaniu rodziny jako systemu, dla której działania realizowane w sposób kompleksowy przyczynią się do lepszych i trwalszych efektów. Dodatkowo wsparciem zostanie objęte najbliższe otoczenie uczestników projektu, co przyniesie wartość dodaną w projekcie. Cel główny jest zgodny z celem tematycznym Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Wielkopolskiego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego, działania 7.2.1. Usługi społeczne – projekty pozakonkursowe realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne na lata 2014-2020 tj.: promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

Cel projektu wpisuje się również w Strategię Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2013-2020: cel strategiczny nr 4: wzmocnienie systemu i usług pomocy społecznej.

Wartość projektu wynosi 1 477 884,48 zł. Kwota dofinansowania wynosi 1 403 990,25 zł. Wkład własny w wysokości 73 894,23 zł w postaci obowiązkowych, gwarantowanych ustawą, świadczeń na rzecz rodzin zastępczych.

V. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Współpraca z Powiatową Społeczną Radą Do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim.

Z dniem 26 listopada 2015 rozpoczęła swoją działalność IV Kadencja Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim,

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Grodzisku Wielkopolskim została powołana Zarządzeniem Starosty Grodziskiego Nr 29/2015 z dnia 12 listopada 2015 r. Radę Społeczną tworzyli przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych.

W 2017 roku odbyły się 4 posiedzenia Rady, na których podjęto 4 uchwały. Na posiedzeniach podejmowane były uchwały między innymi w sprawie:

- uchwalenia Regulaminu Działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych,
- opiniowania uchwały w sprawie podziału środków otrzymywanych przez Powiat zgodnie z algorytmem z PFRON oraz wszelkich zmian,
- zaopiniowania i przyjęcia sprawozdań z wykorzystanych środków PFRON,
- oceny wykorzystania środków finansowych PFRON w powiecie grodziskim w zadaniach: turnusy rehabilitacyjne, likwidację barier w komunikowaniu się, likwidacja barier architektonicznych,
- zaopiniowania i przyjęcia Uchwał Rady Powiatu Grodziskiego, dotyczących określenia zadań i wysokości środków PFRON przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- zaopiniowania i przyjęcia „Sprawozdania z działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej działających w Powiecie Grodziskim”,
- zaopiniowania i przyjęcia w formie uchwały projektu uchwały Zarządu Powiatu Grodziskiego w sprawie zasad dofinansowania ze środków PFRON likwidacji barier

architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Grodziskiego.

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim w ramach współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej działających na terenie gmin podejmowało działania interwencyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na bieżąco informowało OPS o wolnych miejscach w Domach Pomocy Społecznej, czy też konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie, itp.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

W realizacji zadań publicznych samorządu lokalnego bardzo ważną rolę odgrywają organizacje pozarządowe. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. szczególnie współpracuje z organizacjami non profit działającymi w obszarze pomocy społecznej. Statutowe zadania tych organizacji ukierunkowane są na działania na rzecz: osób niepełnosprawnych, osób starszych, osób znajdujących się w ostrym kryzysie życiowym, którego przyczyną zazwyczaj stwierdzana jest przemoc w rodzinie, brak akceptacji w rodzinie, bezdomność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, uzależnienie od alkoholu. W roku 2017 nasze Centrum szczególnie współpracowało ze Stowarzyszeniem Pomocna Dłoń w Błońsku, zarówno podczas interwencji kryzysowych jak i też poprzez dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W dużej mierze PCPR w Grodzisku Wlkp. współpracowało także z najmłodszym stowarzyszeniem z zakresu pomocy społecznej, czyli stowarzyszeniem skupiającym rodziny zastępcze i adopcyjne „Źródło” .

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi działających w zakresie pomocy społecznej informowało na bieżąco organizacje o możliwościach uzyskania środków finansowych z różnych źródeł oraz wspierało merytorycznie organizacje pozarządowe działające w zakresie pomocy społecznej.

W roku 2017 informowaliśmy organizacje pozarządowe o konkursach drogą mailową oraz telefonicznie. Również na stronie internetowej naszej jednostki zamieszczano informacje, z których mogły skorzystać zarówno organizacje pozarządowe, jak i osoby skupione w różnych stowarzyszeniach, czy też fundacjach.

Działania administracyjne jednostki.

W roku 2017 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. przygotowało i przesłało do odpowiednich instytucji (Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu i innych) ponad 50 sprawozdań.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wydał 287 decyzji administracyjnych (w tym 87 decyzji przyznających dodatek wychowawczy, 116 decyzji dotyczących ustalenia lub odstąpienia od odpłatności rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Tylko od jednej decyzji złożono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (decyzje te dotyczyły ustalenia odpłatności rodzica biologicznego za pobyt dziecka w pieczy zastępczej).

VI. PODSUMOWANIE, BILANS POTRZEB I PLAN DZIAŁANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.

Pomoc społeczna jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, jest częścią polityki społecznej i częścią działu administracji samorządowej zajmującą się zabezpieczeniem społecznym. Wykonawcą zadań z zakresu polityki społecznej, a zarazem podstawową, samorządową jednostką organizacyjną na szczeblu powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, mimo posiadania ograniczonych środków finansowych na działalność, realizuje wiele zadań obligacyjnych. Działania swe koncentruje na obszarze powiatu adresując je do jego mieszkańców.

Zadania powiatu w dziedzinie pomocy społecznej podzielone są na zadania własne i zadania zlecone. Jednak większość realizowanych przez Centrum zadań, to zadania własne powiatu.

Jak wynika z powyższego sprawozdania, spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, Powiat Grodziski realizuje już znaczną większość z nich. Należy jednak podkreślić, że niektóre realizowane są w ograniczonym zakresie. Przyczyną tego stanu jest między innymi brak środków finansowych przede wszystkim na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od 1 stycznia roku 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. realizuje zadania z zakresu powyższej ustawy, bez większego wsparcia

finansowego dla Powiatu z budżetu państwa. Istotne potrzeby i problemy z zakresu pomocy społecznej naszego powiatu sygnalizowane są od lat przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.

Jednak w związku z rosnącą ilością zadań ustawowych nadal zasługują na szczególną uwagę **następujące potrzeby naszej jednostki:**

- zwiększenie zatrudnienia specjalistów w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. (psycholog na większą część etatu – chociażby na 1/2 etatu oraz kontynuowanie zatrudnienia pedagoga po zakończonej realizacji projektu „Plan na lepsze jutro”,
- zatrudnienie w dziale finansowym osoby z doświadczeniem księgowym zgodnie z zaleceniami przeprowadzonego audytu finansowego,
- w roku 2018 musimy zapewnić priorytetowo pomieszczenie na składnicę akt dla naszej jednostki,
- odmalowanie pomieszczeń biurowych na drugim piętrze oraz naprawa podłogi na korytarzu, aby zapewnić bezpieczeństwo podopiecznym naszej jednostki,
- realizacja zadań wynikających z ustawy o przemoc w rodzinie, realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, co wiąże się z zatrudnieniem specjalistów w powyższym zakresie chociażby na umowę cywilno-prawną,
- pozyskiwanie rodzin i szkolenia zawodowych rodzin zastępczych; jest to zadanie priorytetowe, nie tylko ze względu na oczywiste korzyści wychowania dziecka w rodzinie, ale również ze względu na wymiar ekonomiczny,
- prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodzinę zastępczą, co wymusza zapewnienie środków finansowych dla osób prowadzących powyższe szkolenie,
- motywowanie ośrodków pomocy społecznej z terenu naszego powiatu do zintensyfikowania współpracy z rodzinami biologicznymi w celu powrotu dzieci do domu rodzinnego, wspólne spotkanie z OPS, asystentów rodziny wraz z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a przede wszystkim z asystentami rodziny zatrudnianymi przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy, która organizuje pracę z rodziną,
- wzmocnianie funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez między innymi organizowanie różnych form wsparcia – szkolenia, integracja,

- zwiększenie dostępności do różnych specjalistów, w tym organizowanie terapii dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, co związane jest kolejny raz z zatrudnieniem psychologa chociażby na ½ etatu,
- umożliwienie wzrostu płac pracowników PCPR w Grodzisku Wlkp. poprzez zapewnienie środków finansowych w budżecie naszej jednostki,
- specjalistyczne szkolenia dla kadry Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i korzystanie z potencjału organizacji pozarządowych z terenu powiatu.

Rok ubiegły w pomocy społecznej dla powiatu grodziskiego był czasem kontynuacji i realizacji dalszych działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości usług społecznych, a także współpracy z instytucjami pomocy społecznej w powiecie i województwie.

Jako dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. składam podziękowanie dla osób pracujących w Centrum za zaangażowanie w pracę. Realizacja dodatkowych projektów w naszej jednostce możliwa jest tylko dzięki temu, że pracownicy dostrzegają potrzebę wsparcia rodzin zastępczych, czy też osób niepełnosprawnych nie tylko ze środków własnych powiatu, ale także zewnętrznych krajowych i środków unijnych. **Dziękuję wszystkim rodzinom zastępczym, rodzinnemu domowi dziecka za to, że każde dziecko przyjmowane przez te rodziny do swojego domu, otrzymuje wsparcie i pomoc, a przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa.**

Rok 2018 będzie dla nas wszystkich jeszcze bardziej czasem wytężonej pracy, gdyż zauważalne jest to, iż dzieci, którym pomagamy wymagają coraz większego wsparcia i pomocy świadczonej przez specjalistów z różnych dziedzin. Spotykamy się z problemami, które w znacznym stopniu wymagają od nas ciągłego procesu doksztalcania się i samokształcenia.

Liczmy bardzo na to, że **potrzeby naszej jednostki zostaną uwzględnione przez Powiat Grodziski w planach zarówno finansowych jak i w zakładanych zadaniach do realizacji w roku bieżącym i następnych latach.**

Grodzisk Wlkp., luty 2018 r.